

BUDGET

2022

www.mise.ax

Godkänd av styrelsen 30.11.2021

Godkänd av stämman 21.12.2021

Innehåll

1. VERKSAMHETSLEDARENS INLEDNING.....	2
2. ORGANISATION.....	2
2.1 MISES STYRELSE.....	3
3. UTVECKLING OCH OMVÄRLDSBEVAKNING VAD AVSER AVFALL.....	3
4. VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR 2022	3
5. PERSONAL	4
5.1 PERSONALPROGRAM.....	5
6. FÖRVALTNING	5
7. FINANSIERING.....	6
7.1 INTÄKTER	6
8. AVFALLSHANTERINGSSYSTEMET	7
8.1 PROJEKT	8
8.2 STYRANDE DOKUMENT	10
9. AVFALLSPLAN 2020–2030.....	10
10. MISE VISION 2030	11
10.1 ÅLANDS HÅLLBARHETSAGENDA.....	12
11. KONCERNEN.....	12
12. FUNKTIONER I KOMMUNAL AVFALLSHANTERING	14
13. MISE STYRS AV MEDLEMSKOMMUNERNA	15
14. BUDGETEN I SIFFROR	16
15. RESULTATRÄKNING 2022 OCH EKONOMIPLAN 2023–2024 SAMT FINANSIERING.....	17
16. INVESTERINGAR	19
17. EKONOMISKA FÖRKLARINGAR TILL BUDGETEN.....	20

1. VERKSAMHETSLEDARENS INLEDNING

De senaste åren har varit en stor förändringsprocess för Mise med att uppnå målet att få kontroll på avfallsflödena. 2019 inleddes övertagande av ansvaret för den fastighetsnära avfallshämtningen. Vi började med att ta över flerbostadshus, återvinningsstationer och kommunala verksamheter. Under 2020 påbörjades övertagande av den fastighetsnära avfallshämtningen i fyrfackskärl i Mariehamn som fortsatte under 2021 för kommunerna Lumparland, Jomala och Hammarland. Övertagandet av dessa tjänster har krävt mycket arbete från all personal inom Mise och det har varit svårt att budgetera.

2022 tror vi är året då allt faller på plats med systemet. Det arbetas kontinuerligt på att förbättra datasystemen som hjälper verksamheten att utföra tjänsterna på bästa sätt. Fokus kommer att vara på att se till att alla tjänster som Mise erbjuder hushållen löper på så smärtfritt som möjligt. Fokus ska också ligga på att utföra tjänsterna så miljövänligt och ekonomiskt som möjligt. Möjligheten för hushåll att fastighetsnära sortera sitt avfall ska skapa möjligheter för att öka sorteringsgraden. Under året ska det också fokuseras på framtiden hur Mise genom val av system, upphandlingar, planer och projekt bäst kan uppnå EU:s avfallsdirektiv.

Dagens avfall ska ses som morgondagens resurs och alla kan hjälpa till!

Sofie Dahlsten
Verksamhetsledare, Mise

2. ORGANISATION

Mise är avfallsmyndighet för de kommuner på Åland som ingår i samarbetet. Mises uppgift är att ta hand om kommunernas lagstadgade uppgifter enligt Landskapslag om tillämpning av rikets avfallslag (2018:83). Avfallslagens syfte är att i första hand minimera avfall, i andra hand återanvända produkter, i tredje hand materialåtervinna avfallet, i fjärde hand energiåtervinna och sist deponera. Prioriteringsordningen kallas avfallstrappan och ska genomsyra allt arbete.

Figur 1. EU:s avfallstrappa är uppdelad i 5 steg: 1. Minimera mängden avfall. 2. Återanvändning. 3. Återvinning. 4. Energiåtervinning. 5. Deponering.

Avfallsplan 2020–2030 fastställer vad Mises ska fokusera på för åren 2020–2025:

- Kommunal kontroll och insyn över avfallsflöden samt avfallsmängder
- Ett stabilt kommunalt avfallshanteringssystem
- Ökad kundnöjdhet och förståelse för avfallssystemet
- Avfallshanteringstjänster som leder högt upp i avfallstrappan
- Lätt att göra rätt i avfallssystemet
- Ökad återanvändning och ökad materialåtervinning
- Minska nedskräpningen
- Cirkulär ekonomi

Därutöver följer Mises de lagstadgade krav som gäller enligt avfallslagen, kommunallagen, förvaltningslagen och tillhörande bestämmelser eller övriga uppdrag från medlemskommunerna.

2.1 MISES STYRELSE

Mise styrelsen 2020–2022	
Ordinarie-	Ersättare
Anna Holmström (ordförande)	Kristin Mattsson
Tomas Boedeker (vice ordförande)	Suzanne Milestad-Styrström
Clas Öfverström	Fredrik Häggblom
Elias Lindström	Viveka Landgårds
Anders T Karlsson	Anna Häger
AnnSofi Joelsson	Tomas Mörn
Märtha Österberg	Johan Rothberg

Tabell 1. Styrelsens sammansättning 2020–2022

3. UTVECKLING OCH OMVÄRLDSBEVAKNING VAD AVSER AVFALL

I ÅSUB:s statistikrapport om avfall för Åland 2020 visar att avfallsmängderna per person och år ökar på Åland i jämförelse med tidigare statistik (242kg/år 2018 och 442 kg/år 2020) Statistiken visar också att återvinning av avfall ökar. På Åland har sortering av många olika avfallsfraktioner pågått sedan tidigt 90 – tal och trenden ökar. Ju bättre och enklare service för att sortera avfallet desto ökad mängd avfall till återvinning. I den senaste statistiken från branschorganisationen Avfall Sverige visade på att fastighetsnära insamling i fyrfackssystem ger 25 % bättre sortering än andra system. Mises egen vision för en samlad avfallshantering på Svinryggen för hela Åland är en framtida lösning för cirkulär ekonomi i större skala här på Åland och där många nya möjligheter finns.

4. VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR 2022

För budgetåret 2022 planeras för att Mises verksamhet ska stabiliseras. Alla medlemskommuner på fasta Åland är implementerade i fyrfackssystemet. Året kommer att fokusera på att få stabilitet och förbättra dels datasystemen för den fastighetsnära hämtningen men också rutinerna såsom ruttoptimering och kommunikation med entreprenörer och kunder. Detta åtgärdas med en personalutökning om totalt 0,7 årsanställda.

En ny avfallsagstiftning antogs i juli 2021 i Finland. Arbetet med att Ålandsanpassa vissa delar pågår i Landskapsregeringen och kommer påverka Mises verksamhet.

I budget 2022 finns upptaget medel för ett nytt ekonomiprogram som ska anpassas för redovisning till kommuninformationssystemet. Det har också genomförts kostnadsbesparingar i budgeten, främst på projekt som minskats, lagts på framtiden eller tagits bort.

5. PERSONAL

Personalen är Mises viktigaste resurs. Personalen arbetar med fakturering, kundtjänst, trafikledning, avfallsrådgivning, information och kommunikation, planering av avfallshanteringssystemet, upphandling och inköp, ärendehantering, tillsyn, ekonomiadministration och projekt.

Redan under 2021 när implementeringen av fyrfackssystemet var genomförd konstaterades att det finns behov av resurser för fakturering, indrivning och trafikledning. Därför har det föreslagits en ny tjänst som ska stärka upp kundtjänst inom dessa områden.

Personal 2022						
Antal årsanställda	Bok 2019	Bok 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Administrativ personal	7,7	8,2	8,3	9,0	9,0	9,0
Totalt antal årsanställda	7,7	8,2	8,3	9,0	9,0	9,0
Personalkostnader totalt	385 453 €	435 888 €	442 210 €	498 800 €	513 700 €	529 100 €

Tabell 2. Antal årsanställda samt totala personalkostnader inklusive arvoden och bikostnader.

Mises anställda

Mises arbetsförhållanden är för 2022 enligt följande:

Arbetsförhållanden Mise	tills vidare/tidsbunden	Typ
Verksamhetsledare	tills vidare 100%	tjänsteförhållande
Faktureringsansvarig/handläggare	tills vidare 100 %	tjänsteförhållande
Miljöingenjör	tills vidare 100 %	tjänsteförhållande
Ekonomiansvarig	tills vidare 100 %	tjänsteförhållande
Upphandlare/handläggare	tills vidare 100 %	tjänsteförhållande
Kundtjänstmedarbetare	tills vidare 100 %	arbetsavtal
Kundtjänstmedarbetare	tills vidare 100 %	arbetsavtal
Kundtjänstmedarbetare	tills vidare 100 %	arbetsavtal
NY *	viss tids anställd 70 %	arbetsavtal

Tabell 3. Sammanställning över arbetsförhållandena på Mise.

*Ny tjänst för viss tids anställning om 70% för att stärka trafikledning och fakturering i kundtjänst

Mise är en arbetsplats där man samarbetar och hjälper varandra med arbetsuppgifter, detta gäller särskilt under semesterperioder och annan frånvaro.

Mise utreder alltid möjligheter att ta emot praktikanter, praoelever, studerande med flera för att utveckla potentiella arbetstagare, stödja samhället men också för att stärka den egna organisationen. Mise

samarbetar med t.ex. Ålands yrkesgymnasium, Emmaus, AMS för olika slags praktik. Många olika slags utredningar på Mise har genomförts som en högskolepraktik.

Förändring mot budget 2021: en ökning med 0,7 årsanställd och en ökning av 47 790€ i löner och biekostnader samt en ökning om 6 800€ för arvoden.

Budgetmotivering: En ökning av personalkostnader enligt kollektivavtalsförändringar.

Planmotivering: stabilitet i organisationen för att under 2023–2024 lägga resurser på att uppfylla Avfallsplan 2020–2030.

5.1 PERSONALPROGRAM

Mise har antagit ett personalprogram som ger personalen möjlighet till friskvård, motion och utbildning. Programmet utgår också från delaktighet och samverkan där varje medarbetares röst ska vara hörd och kan påverka sin arbetssituation. Mise är en arbetsplats som både attraherar och behåller god personal i konkurrens med andra arbetsgivare. Planen är att programmet ska uppdateras under 2022.

6. FÖRVALTNING

Mises verksamhet styrs av långsiktsplaner och kortsiktsplaner som rapporteras med olika frekvens genom rapporter till styrelsen.

Långsiktsplan	Ettårsplan	Rapport	Uppföljning
Information- och kommunikationsplan	Information- och kommunikationsplan	Information- och kommunikationsrapport	Halvår
Fakturahanteringsplan	Fakturaregisterplan	Rapport över fakturaregisterkorrigeringar	Halvår
	Faktureringsplan	Budgetuppföljning	Månad
	Fogdeplan	Rapport över obetalda fodringar	År
	Avskrivning kundfordringar	Avskrivningsrapport kundfordringar	Helår
Kundtjänstplan	Kundtjänstplan	Kundtjänstrapport	Helår
Avfallsplan	Avfallshanteringsplan	Avfallsrapport	Halvår
	Upphandlingsplan	Uppföljning upphandlingar & avtal	Helår
Ekonomiplan	Ekonomiplan	Hushållsstatistik	Halvår
		Budgetuppföljning	Månad
Kontoplan			
Tillsynsplan	Tillsynsplan	Tillsynsrapport	Halvår
Förvaltningsplan	Förvaltningsplan	Förvaltningsrapport	Halvår
		Ärendestatistik	Halvår
Arkivplan		Gallringsbeslut	År

Tabell 4. En tabell över Mises långsiktsplaner, kortsiktsplaner samt uppföljningar.

7. FINANSIERING

Mises verksamhet finansieras utan driftstöd från medlemskommunerna. Intäkterna består i huvudsak med avfallsavgifter och mottagningsavgifter. Därutöver får Mise ersättningar för insamling av förpackningar som lyder under producentansvar. Mise ska helst producera årliga överskott så att tidigare års ackumulerade underskott på sikt tjänas in. Målet är att överskotten tillsammans med grundkapitalet (exklusive kapitaltillskott) ska ge positivt vinst/förlust konto inom en 5 års period från 2022. Finansiering av investeringar görs i huvudsak av lån. Mise ska aktivt arbeta för att erhålla EU-, landskaps- och övriga stöd.

Förändring mot budget 2020: inga budgeterade stöd.

Budgetmotivering: det är osäkert att budgetera stöd eftersom man inte vet om de godkänns, Mise har ansökt om stöd för slamtömningsregister samt projekt med att ta fram rutiner i samband med att flertalet enskilda avlopp behöver förbättras och eventuellt få nya avloppstillstånd.

Planmotivering: då stor osäkerhet råder för vilka stöd som kan godkännas finns inga stöd med i plan 2022–2023.

7.1 INTÄKTER

Kommunal avgift ska tas ut enligt 78 § i avfallslagen och ska täcka kostnaderna för bortskaffande av avfall. Mise tar också ut en grundavgift som ska täcka kostnader för avfallsrådgivning, förande av register, upprätthållande av avfallsinfrastruktur såsom bemannad återvinningscentral (Mise ÅVC), mobil ÅVC (Misebilen), återvinningsstationer, låsta hus och miljöpunkter. Grundavgiften täcker också hushållens kostnader för farligt avfall samt övriga uppgifter som anknyter till ordnande av avfallshanteringen. Avfallsavgiften ska motsvara servicenivån och uppmuntra till minskning av avfallets mängd och skadlighet samt följa prioriteringsordningen. Den kommunala avfallsavgiften består av en grunddel och en rörlig del. Den rörliga delen kan göra att grunddelen blir högre eller lägre. För 2022 har både grundavgifter och rörliga avgifter höjts.

GRUNDAVGIFTER

För varje avfallsavgift finns en grunddel som ska täcka kostnaderna för upprätthållande av avfallsmyndigheten, avfallsinfrastrukturen inom kommunalförbundets medlemskommuner, avgiftsfri mottagning av farligt avfall samt hantering av avfall till materialåtervinning. Grundavgifterna har justerats för att få högre kostnadstäckning för grundsystemet. Inom grundavgifter ingår också särskilda avgifter vid beslut i ärenden.

RÖRLIGA AVGIFTER

I avgifterna ingår det grundavgift och rörlig avgift. Den rörliga avgiften är kopplad till avfallsmängder, antal tömningar, transporter, avskrivningar av kärl, inköp av matavfallspåsar samt övriga tjänster som utkörningar påsar och kärl samt reparationer och kärlltvätt. Rörliga avgifter påverkas av Mises ingångna avtal och således påverkas också av olika index. Inför 2022 förväntas index för transporter stiga med minst 6 % och avfallskostnader med minst 3 %.

ÖVRIGA INTÄKTER

Övriga intäkter är ersättning från Proans för hantering av förpackningsmaterial, intäkter från uthyrning av komprimatorer och övriga administrativa intäkter.

AVFALLSTJÄNSTER

De olika avfallstjänsterna innebär översiktligt: fastighetsnära avfallshämtning i flerkärl (140-660l), fastighetsnära avfallshämtning i fyrfackskärl, Låsta hus, säckhämtning i skärgård samt flak och containertömningar för kommunala verksamheter. Tjänsterna beskrivs mer utförligt i avfallstaxan.

Förändring mot budget 2021: Intäkter ökar med 426 600€ jämfört med budget 2021.

Budgetmotivering: Mises övertagande av den fastighetsnära avfallshämtningen i fyrfack medför ökade intäkter.

Planmotivering: korrigeringar i systemet och indexjusteringar medför ökning av rörliga avgifter.

8. AVFALLSHANTERINGSSYSTEMET

Avfallshanteringsystemet i Mises medlemskommuner kommer för 2022 utgöras av Mise ÅVC (bemannad återvinningscentral) på Svinryggen i Jomala. Misebilen (mobil ÅVC) kommer att ha kompletterande ruttkörningar i tätbefolkade områden, framförallt för mottagning av farligt avfall och elektronik.

Avfallshanteringsystemet består också av ett antal obemannade låsta återvinningsstationer som endast är tillgängliga för Mises hushåll med Misekort. I anslutning till återvinningsstationerna finns på de flesta platser även låsta hus för insamling av brännbart avfall (insamling av bioavfall finns i de låsta husen på fasta Åland) för de hushåll som har den tjänsten istället för fastighetsnära avfallshämtning. Misekortet programmeras för denna tjänst. Antal återvinningsstationer, låsta hus och miljöpunkter anpassas på basen av anslutna hushåll i enlighet med riktlinjer från Avfallsplanen.

Det kan komma att behövas ett antal mindre miljöpunkter för att öka servicen i områden där flertalet hushåll har tjänsten MiseFyran.

Mottagningsavgifterna vid ÅVC är utformade så att besökaren betalar för varje säck eller släp enligt prislista. Hushållen kan köpa sopmärken på förhand för att underlätta avfallsavlämningen. Mottagning av begränsade mängder farligt avfall, återvinningsmaterial och rent trä/trädgårdsavfall kan avlämnas utan extra kostnad för hushåll med Misekort. Hushåll utanför Mise kan också avlämna avfall på Mise ÅVC, men då med tilläggsavgifter.

I hushållens grundavgift ingår ett Misekort som ger tillgång till Mise ÅVC, Misebilen och till återvinningsstationer. Kombinationen av bemannad ÅVC, mobil ÅVC, återvinningsstationer, låsta hus för brännbart avfall/bioavfall och fastighetsnära hämtning i kärl/säck säkerställer en hög servicenivå gentemot medborgarna.

Förändring mot budget 2021: ökning om 322 000€ mot Budget 2021

Budgetmotivering: Mise ansvarar för fler tjänster (all fastighetsnära avfallshämtning, ÅVC), vilket medför ökad omsättning.

Planmotivering: utökning av Mises tjänster medför ökad omsättning.

8.1 PROJEKT

Projekt hanteras genom projektplaner och projektrapportering. Projekten berör både förvaltning, ekonomi, avfallshanteringssystemet, information och kommunikation med mera.

PROJEKT 2022	BUDGET
FAKTURAHANTERINGSPROJEKT	
Kundportal	
Kostnader	0
Interna personalkostnader	1000
EKONOMIPROJEKT	
Ekonomisystem	
Kostnader	4600
Interna personalkostnader	1000
INFORMATIONSPROJEKT	
Informations- och kommunikationsstrategi	
Kostnader	1100
Interna personalkostnader	500
Ålandsmässan mars 2022	
Kostnader	1300
Interna personalkostnader	500
AVFALLSHANTERINGSSYSTEM	
Låsta hus projekt	
Kostnader	3700
Interna personalkostnader	700
Nya skyltar Mise ÅVC	
Kostnader	1900
Interna personalkostnader	200
Byte av dekaler i fyrfackskärl	
Kostnader	30 770
Interna personalkostnader	600
Förändringar i fackindelning fyrfack	
Kostnader	100
Interna personalkostnader	800
EU projekt (cirkulär ekonomi)	
Kostnader	0
Interna personalkostnader	300
Slamtömningsregister	
Kostnader	0
Interna personalkostnader	3000
FÖRVALTNINGSPROJEKT	
Mise organisation	
Kostnader	4400
Interna personalkostnader	1000
Arbetsvärdering och lönesystem	
Kostnader	4100
Interna personalkostnader	200
Utredningar i enlighet avfallsplan	
Kostnader	100
Interna personalkostnader	1000

Kundenkät	
Kostnader	0
Interna personalkostnader	1000
	62 870,00 €
Summa kostnader externt	52 070,00 €
Summa kostnader internt	11 800,00 €

Tabell 5. Översikt över projekt 2022.

KUNDPORTAL

Projektet med en kundportal har planerat sedan 2021 men på grund av tekniska hinder så har systemet försenats. För 2022 ska leverantören påbörja implementering hos kunder. Mise väljer dock att avvakta och följa utvecklingen för att implementera systemet i ett senare skede.

EKONOMISYSTEM

Ett projekt som också var planerat att genomföras 2020 men är planerat att genomföras 2022.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATIONSSTRATEGI

Ett projekt så påbörjades redan 2020 men på grund av pandemin försenades och är nu planerat att slutföras 2022.

ÅLANDSMÄSSAN 2022

Ålandsmässan är ett sätt för Mise att informera om sin verksamhet och sina tjänster. Det är också en möjlighet att sprida information om hur man kan minska avfallet, sortera korrekt mm.

LÅSTA HUS

Projektet innebär förnyelse av lås och andra anordningar för att underlätta service och underhåll på de låsta stationerna.

NYA SKYLTA MISE ÅVC

Projektet innebär att byte ut dekalerna på informationsskyltarna på Mise ÅVC för att underlätta sortering för kunderna.

BYTE AV DEKALER I FYRFACKSKÄRL

Dekalerna som köptes in till fyrfackskärnen 2020/2021 visade sig inte hålla för åländska väderförhållanden varav flertalet dekaler trillat loss från kärnen. Det var en ovanlig reaktion mellan klistret och plasten i kärlet. Nu finns det en ny sorts dekal som används för alla nya kärn. Nya dekaler behövs dels för att underlätta för chaufförerna (A och B dekalerna) vid tömning och korrekt sortering av hushållen (dekalerna för varje fack). Dekalerna kommer att skickas ut per post med en instruktion.

ÄNDRAD FACKINDELNING I FYRFACKSKÄRL

Projektet innebär en utredning om möjligheter för att förändra fackindelningen i befintliga fyrfackskärn.

EU PROJEKT

Det finns inga konkreta planer för ett EU projekt, men Mise utreder möjligheter. EU projekt via Central Baltic är fullt finansierade av EU och Landskapsregeringen.

SLAMTÖMNINGSREGISTER

Mise inväntar svar på skrivelser från Landskapsregeringen om hur slamtömningsregistret ska hanteras och också ansökt om stöd om 30 000€ för att Mise tar fram rutiner som alla kommuner på Åland får ta del av. Interna arbetsprocesser fortsätter med att uppdatera Mises egna slamtömningsregister.

MISE ORGANISATION

Ett projekt som påbörjades 2021 för att förbättra interna arbetsprocesser. I samband med implementeringen av fyrfackssystemet med flertalet nya arbetsuppgifter finns behov av att arbeta vidare med interna arbetsprocesser.

ARBETSVÄRDERING OCH LÖNESYSTEM

Sedan Mise startade har det aldrig utförts någon arbetsvärdering. Det har påbörjats arbete med lönesystem och kriterier men inget har slutförts på grund av byte av personal. Projektet innebär att ta hjälp av utomstående sakkunniga för att genomföra en arbetsvärdering och ta fram ett lönekriteriesystem.

UTREDNINGAR I SAMBAND MED AVFALLSPLAN

I avfallsplanen finns en antal utredningar gällande vissa avfallslag som ska utredas om det finns möjlighet för att hantera lokalt på Åland t.ex. textil, trä, glas. Utredningar görs oftast i samband med en högskolepraktik eller liknande.

KUNDENKÄT

En huvudsakligen digital kundenkät är planerad under året som utförs av Mise. Enkäternas frågor baseras på tidigare kundundersökningar samt nya frågor. Enkäten läggs upp på Mises hemsida eller finns att fylla i manuellt på Misekontoret.

Förändring mot budget 2021: minskning av kostnader med 97 143€ jämfört med budget 2021
Budgetmotivering: Mindre projekt som inte är lika kostsamma som i anslutning till implementering av fyrfack.

8.2 STYRANDE DOKUMENT

Styrande dokument som förvaltningen har till stöd är grundavtal, avfallsplan, föreskrifter, förvaltningsstadga, avskrivningsplan och budget. Utöver dessa finns också arvodesstadga, delegeringsbeslut, fakturahanteringsprinciper, ärendehanteringsprinciper, kundhanteringsprinciper. Ett nytt principdokument gällande avfallshantering är under framtagande.

9. AVFALLSPLAN 2020–2030

Styrelsen kan genom att aktivt medverka i Mise aktiviteter, upprätta till exempel arbetsgrupper inom styrelsen för att uppfylla planens olika mål. Mise kan i sin verksamhet stödja kommunernas sociala ansvar, särskilt då det gäller att uppnå avfallstrappans mål genom att samarbeta med medlemskommuner, arbetsförmedlingen och tredje sektorn. Mise arbetar kontinuerligt genom olika projekt inklusive uppföljning mot styrelsen med att uppfylla mål enligt planen.

10. MISE VISION 2030

”År 2030 är avfallshanteringen inom Mise en dynamisk verksamhet i ett hållbart samhälle. Allt avfall behandlas som en resurs. År 2051 har allt avfall ersatts av återbruk och materialåtervinning. Avfallshanteringen har då blivit en viktig del av den cirkulära ekonomin.

Infrastruktur

Avfallsinsamlingen sker så nära hushållen och övriga Miseskunder som möjligt.

Mises återvinningscentral på Svinryggen ses som en plats för god och effektiv resursanvändning. Ledordet är att ”ta till vara” och för besökare ska det vara lätt att göra rätt.

MiseReturen har utvecklats så att återanvändning och återbruk hamnar i fokus innan medborgarna lämnar avfall på ÅVC rampen.

All avfalls- och resurshantering på Åland samlas på Svinryggen för att uppnå bästa möjliga samarbeten och synergieffekter för att minska konsumtionen, öka återanvändningen och utsluta resursslöseri.

2030 ska alla transporter vara fossilfria och 2051 ska transportererna använda lokalt producerade drivmedel.

Mise fokuserar på Ålands hållbarhetsagendas mål om hållbara och medvetna konsumtionsmönster och ökad andel energi från förnyelsebara källor samt ökad energieffektivitet. Mise arbetar för en god vattenkvalitet. (Mål 7,6 och 3 i hållbarhetsagendan)

Medborgarens delaktighet

År 2030 är Mises avfallshanteringsystem smidigt och enkelt. Olika effektiva digitala lösningar gör att medborgaren själv kan sköta tjänster som rör hushållens avfallshantering. Till exempel digitalt Miseskort och elektronisk ärendehantering.

Alla medborgare har god kännedom om avfallsminimering och avfallshanteringen sker utan miljöpåverkan och avfall betraktas som en resurs. Alla medborgarna sorterar sitt avfall och skräpar inte ned.

Mise kommer ständigt att hitta nya lösningar för övergång till cirkulär ekonomi. Material som inte kan återanvändas direkt ska repareras eller förädlas för att användas på nytt. Material som kasseras måste man betala för. Allt material har ett värde och ska tas tillvara. ”

Organisation

Mise är en rättssäker och effektiv organisation vars verksamhet är ekologiskt och socialt hållbar.

Alla kommuner på Åland är en del i Misesamarbetet. ”

10.1 ÅLANDS HÅLLBARHETSAGENDA

Hundratals personer från samhällets alla delar jobbade fram under våren 2016 visionen för Åland: ”Alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar!” Nätverket Bärkraft bildades där många olika aktörer tillsammans arbetar för att uppfylla agendan.

Hållbarhetsagendan innehåller sju strategiska utvecklingsmål för Åland 2030:

1. Välmående människor vars inneboende resurser växer.
2. Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället.
3. Allt vatten har god kvalitet.
4. Ekosystem i balans och biologisk mångfald.
5. Attraktionskraft för boende, besökare och företag.
6. Markant högre andel energi från förnyelsebara källor och ökad energieffektivitet.
7. Hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster.

Mise är en aktör i nätverket och arbetar efter de strategiska utvecklingsmålen för att delta i arbetet för ett hållbart Åland 2051.

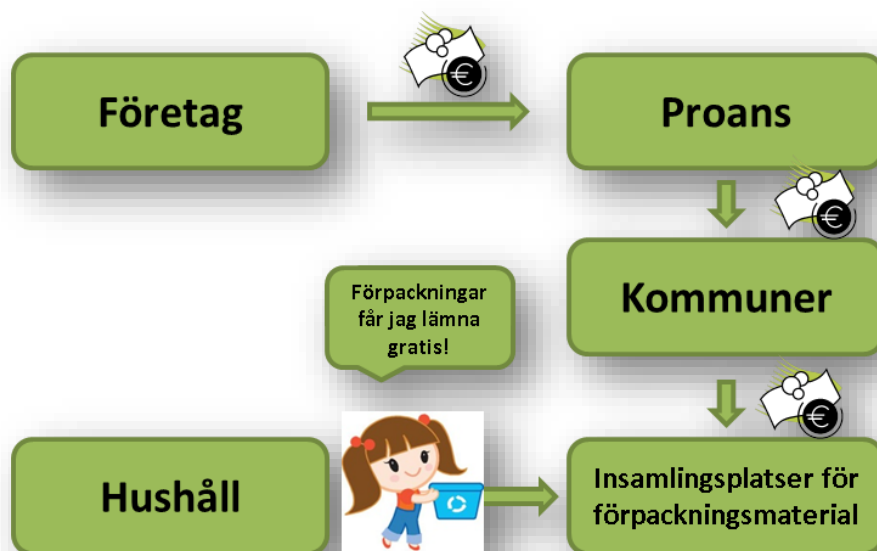
11. KONCERNEN

Till Mise hör dotterbolaget Producentansvar Åland Ab (Proans). Ägarandelen är samtliga aktier i bolaget (100 %).

PRODUCENTANSVAR ÅLAND AB (PROANS)

Proans bildades som en särskild lösning för producentansvar för förpackningar på Åland. Målet har hela tiden varit att avyttra Proans till näringslivet, men det har inte funnits något intresse. En ytterligare problematik är att det är omöjligt att få till en lagstyrd lösning med Finland på grund av självstyrelselagen. Mise arbetar kontinuerligt för att hitta framtida lösningar för förpackningar med de finska systemen på en mer samarbets- och frivillig lösning. Proans finns dock kvar så länge det inte finns en annan lösning.

Proans syfte är att överta producenternas ansvar och erbjuda företag på Åland en lösning på sitt lagstadgade ansvar. 2009 började Proans överta producentansvaret från företagen. Det är Proans målsättning att insamlingen av förpackningsavfall på Åland ska vara fullständigt integrerat med det kommunala insamlingssystemet. Idag har Proans avtal med samtliga kommuner på Åland. Kommunerna ska stå för planering och drift av insamlingssystemet medan Proans står för producenternas del av finansieringen.

Figur 2. Företagen betalar till Proans. Proans betalar till kommunerna som i sin tur ordnar insamlingsplatser där hushåll kan lämna förpackningsmaterial avgiftsfritt och tar även hand om avfallet.

Proans har idag 78 stycken medlemsföretag på Åland som har en omsättning över en miljon euro. Mise har idag en årlig ersättning från Proans på ca 60 000€. Det täcker långt ifrån hela kostnaden för hanteringen av förpackningsmaterialet men det är en bit på vägen.

ÖVRIGA ÄGARANDELAR

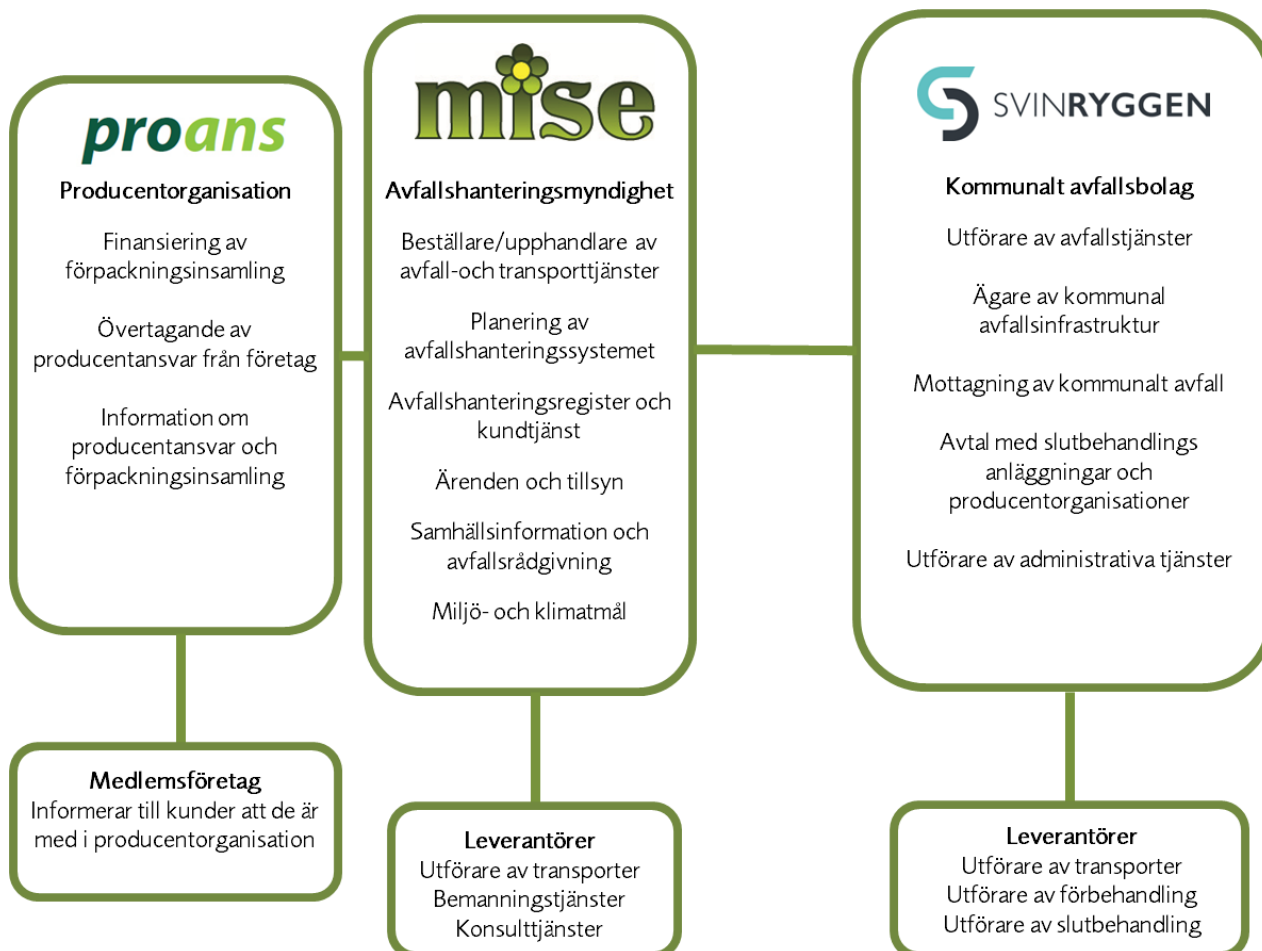
Mise äger följande aktier:

- Åda Ab 1 aktie
- Svinryggens deponi Ab 1 aktie

12. FUNKTIONER I KOMMUNAL AVFALLSHANTERING

Mise planerar avfallshanteringen i medlemskommunerna och köper avfallshanterings tjänster av privata entreprenörer och från Svinryggens Deponi Ab.

Proans skapar utrymme för verksamheter att uppfylla sitt producentansvar. Svinryggen utför tjänster inom avfallsarbete och den administration som uppstår i samband med avfallsarbetet för dess ägare, de åländska kommunerna.

13. MISE STYRS AV MEDLEMSKOMMUNERNA

Mise styrs av medlemskommunerna och verkar i alla medlemskommuners intresse. Samarbetet med kommunkanslierna och förvaltningarna ska leda till ömsesidig nytta och en förbättrad service gentemot invånarna. Beslutsprocessen mellan Mises styrelse och medlemskommunerna ska vara transparent och tydlig. Större förändringar av verksamheten ska förankras i medlemskommunerna innan beslut tas. God kommunikation med medlemskommunerna är nödvändig för Mises verksamhet.

Ägarandelar i Mise baserat på grundkapital		
Mariehamn	62,58	%
Jomala	24,86	%
Hammarland	8,35	%
Lumparland	2,28	%
Kökar	1,38	%
Sottunga	0,55	%
Summa	100	%

Tabell 6. Ägarandelarna är baserade på det grundkapital som betalades in 2015 som i sin tur är baserat på invånarantal.

FÖRBUNDSSTÄMMOR

Kommunalförbundets högsta styrande organ är förbundsstämman. Varje medlemskommuns fullmäktige utser representanter till Mises stämma. Stämmor hålls varje vår och höst. Höststämman antar budget och avgifter medan vårstämman antar bokslutet. Övriga ärenden som kan behandlas av stämman är grundavtalet, föreskrifter, stadgor, instruktioner samt de frågor som styrelsen lyfter till stämman. Extrastämmor hålls om det finns behov av t.ex. ändringar i avgifter och/eller budget.

KOMMUNIKATION MED MEDLEMSKOMMUNER

Inför varje stämma finns det möjlighet att hålla ett informations- och diskussionsmöte om behov uppstår. Avsikten med mötena är att presentera ärenden, förankra frågor och information bland de kommunala beslutsfattarna samt att samla in synpunkter. Mötena är också ett forum för att säkerställa att de som beslutar (styrelserna), de som föredrar ärendena (kommundirektörerna) och de som framför kommunernas beslut (stämmorepresentanterna) kan sätta sig in i förslagen innan beslut fattas.

Representanter från Mises styrelse och tjänstemän från förvaltningen träffar kontinuerligt representanter från medlemskommunerna för att ytterligare insamla idéer, åsikter samt för att bidra till ökad delaktighet med medlemskommunerna.

Därutöver hålls informationstillfällen för medlemskommunernas tjänstemän och förtroendevalda då behov uppstår.

14. BUDGETEN I SIFFROR

Verksamhetens intäkter är budgeterade till 3 938 520€ och verksamhetskostnader till 3 714 420€. Avskrivningarna är budgeterade till 139 200 € för investeringar främst i avfallskärl. Finansiella intäkter uppgår till 2 000€ och finansiella kostnader uppgår till 8 000€.

15. RESULTATRÄKNING 2022 OCH EKONOMIPLAN 2023–2024

SAMT FINANSIERING

RESULTATRÄKNING OCH NYCKELTAL

	Bok 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetsintäkter	2 475 885	3 511 920	3 938 520	4 129 578	4 242 481
Tillverkning för eget bruk	0	0	0	0	0
Verksamhetskostnader	-2 422 574	-3 295 560	-3 714 420	-3 892 262	-4 028 651
Verksamhetsbidrag	53 311	216 360	224 100	237 316	213 830
Skatteinkomster					
Statsandelar					
Finansiella intäkter och kostnader					
Ränteintäkter	1 786	1 700	2 000	2 500	2 500
Övriga finansiella intäkter					
Räntekostnader	-4 561	-4 300	-8 000	-7 000	-6 000
Övriga finansiella kostnader					
Årsbidrag	50 536	213 760	218 100	232 816	210 330
Avskrivningar och nedskrivningar	-90 424	-147 640	-139 200	-142 700	-137 000
Extraordinära intäkter					
Extraordinära kostnader					
Räkenskapsperiodens resultat	-39 888	66 120	78 900	90 116	73 330
Bokslutsdispositioner					
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-39 888	66 120	78 900	90 116	73 330

RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL

Verksamhetsintäkter/Verksamhetskostnader %	102,20 %	106,57 %	106,03 %	106,10 %	105,31 %
Årsbidrag/Avskrivningar %	56 %	145 %	157 %	163 %	154 %
Årsbidrag, euro/invånare	2,63 €	11,03 €	11,25 €	12,01 €	10,85 €
Invånarantal Mise kommuner	19 181	19 388	19 388	19 388	19 388

Finansiering	Bok 2020	Prognos 2021 *	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Belopp i euro, totalt					
Årsbidrag (a)	50 536	32 329	218 100	232 816	210 330
Ökning av långfristiga lån	500 000	140 000	40 000	40 000	40 000
Minskning av lån	-90 333	-167 333	-100 000	-100 000	-100 000
S:a nettoupplåning under året (b)	409 667	-27 333	-60 000	-60 000	-60 000
Övriga förändringar i finansieringsposterna (c)	-97 228	-140 391	-113 300	-129 816	-107 330
Inkomster					
Utgifter	-398 570	-411 112	-44 800	-43 000	-43 000
S:a Investeringar (d)	-398 570	-411 112	-44 800	-43 000	-43 000
Förändring av likvida medel (a+b+c+d)	-35 596	-546 507	0	0	0
Länestock 31.12					
Lån euro/invånare	49	51	42	37	32
Invånarantal	19 181	19 388	19 388	19 388	19 388

* Prognos för 2021

Tabell 7. Resultaträkning budget 2022, jämförelse med budget 2021, samt plan för 2023 – 2024

RESULTATRÄKNING MED OLIKA TJÄNSTER**Resultaträkning Budget 2022****Intäkter**

Grundavgifter	1 073 700
Flerbostad	1 118 700
Fyrack	1 411 200
Låsta hus	53 500
Skärgården	49 120
Kommunal verksamhet	63 500
Övriga intäkter	98 800
Proans ersättning	70 000
	3 938 520

Kostnader

Material och tjänster	-2 860 800
Personalkostnader	-498 800
Övriga kostnader	-354 820
	-3 714 420

Resultat före finansiella poster & avskrivningar	224 100
	-8000
	2000
Finansiella poster	-6000
Resultat före avskrivningar	218 100
Avskrivningar	-139 200
Resultat	78 900

Intäkter fördelade på olika tjänster som Mise tillhandahåller samt grundavgifter, övriga intäkter och ersättning för hantering av förpackningsmaterial.

16. INVESTERINGAR

Mise investerar i bilterminaler för ruttkörning för upphandlade fordonstransporter gällande den fastighetsnära hämtningen samt i nya och fyrfackskärl för hushåll. Nya kärl är kärl som används till flerbostadshus, verksamheter och återvinningsstationer. Mise väljer att investera i nya avfallskärl för att garantera lägsta möjliga kostnad för hushållen med hänvisning till Renhållningsplan 2014–2024 Mål 7 Effektiv och kundvänlig infrastruktur. Investeringar sker genom egna medel och banklån. Avskrivningarna för investeringarna följer Mise avskrivningsplan.

Investeringar 2022

	Budget 2022	Avskrivning	Finansiering
Kundportal	0	4 år	Egna medel
Bilterminaler	2000	25%/år	Egna medel
Nya flerkärl	25 000	12 år	Lån
Kärl fyrfack beg	8800	5 år	Lån
Kärl fyrfack nya	0	12 år	Lån
Kontorsmöbler	3000	25%/år	Egna medel
Mobila ÅS		5 år	Egna medel
Specialkärl Miljöpunkt	6000	5 år	Lån
Summa	44 800		

Investeringar 2023

	Plan 2023	Avskrivning	Finansiering
Kundportal	0	4 år	Egna medel
Bilterminaler	2000	25%/år	Egna medel
Nya flerkärl	15 000	12 år	Lån
Kärl fyrfack beg		5 år	Lån
Kärl fyrfack nya	25 000	12 år	Lån
Kontorsmöbler	1000	25%/år	Egna medel
Mobila ÅS		5 år	Egna medel
Specialkärl Miljöpunkt		5 år	Lån
Summa	43 000		

Investeringar 2024

	Plan 2024	Avskrivning	Finansiering
Kundportal	0	4 år	Egna medel
Bilterminaler	2000	25%/år	Egna medel
Nya flerkärl	15 000	12 år	Lån
Kärl fyrfack beg		5 år	Lån
Kärl fyrfack nya	25 000	12 år	Lån
Kontorsmöbler	1000	25%/år	Egna medel
Mobila ÅS		5 år	Egna medel
Specialkärl Miljöpunkt		5 år	Egna medel
Summa	43 000		

Förändring mot budget 2021: investeringar minskar med 432 720€ jämfört mot Budget 2021
Budgetmotivering: Investering av kärl är inte lika stort när systemet är fullt i gång
Planmotivering: Investeringar av kärl som behöver bytas ut i systemet och ytterligare en miljöpunkt (liktande Mathishallen) finns i planen.

17. EKONOMISKA FÖRKLARINGAR TILL BUDGETEN

INTÄKTER

- Försäljningsintäkterna består av avfallsavgifter, både grundavgifter och rörliga avgifter.
- Mottagningsavgifter vid återvinningscentraler (Mise ÅVC och Misebilen) redovisas separat.
- Sålda avfallshanteringstjänster till Svinryggen och övriga entreprenörer redovisas separat.
- Mises försäljning av administrativa tjänster till Proans redovisas separat.
- Intäkter från förpackningsproducenter genom Proans redovisas separat.

KOSTNADER

I budgeten finns följande verksamhetskostnadsposter:

- Inköp av material visar inköp av matavfallspåsar.
- Köp av tjänster. Denna post visar kostnaderna för köpta tjänster från Svinryggen och övriga leverantörer för transporter, avfallshantering, bemanning och övriga tjänster.
- Personalkostnader – löner, sociala avgifter samt övriga personalbikostnader ingår.
- Hyror (arrenden) för platser för återvinningsstationer, kontorshyra, containers/komprimatorhyror.
- Myndighetens övriga kostnader är bland annat informationskostnader, datatjänster, postavgifter, trycksaker och fakturakörning, juridiska tjänster, sakkunskaptjänster, möteskostnader och andra kostnader.
- Finansiella kostnader är kostnader för limiträntor och kostnader vid upptagna banklån.